

Matematicko-fyzikálny časopis

Pokyny pre autorov

Matematicko-fyzikálny časopis, Vol. 14 (1964), No. 3, 255--258

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/126642>

Terms of use:

© Mathematical Institute of the Slovak Academy of Sciences, 1964

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

POKYNY PRE AUTOROV

ZASIELANIE RUKOPISOV

V Matematicko-fyzikálnom časopise sa uverejňujú články v jazyku ruskom, anglickom, francúzskom, nemeckom, slovenskom a českom s jedným cudzojazyčným resumé. O tom, v akom jazyku bude článok uverejnený, rozhoduje redakčná rada s prihliadnutím na návrh autora a recenzenta. Preto odporúčame autorom zasíelať rukopisy aj s resumé v jazyku slovenskom (českom) a preklad vyhotoviť až po rozhodnutí redakčnej rady.

Rukopis musí byť písaný na písacom stroji (nie „perličkovom“) čiernou páskou po jednej strane papiera formátu A 4, a to asi 30 riadkov po 60 úderoch na strane. Stránky sa číslujú priebežne 1, 2, ... v pravom hornom rohu tak, aby sa zachovalo poradie: text, literatúra, resumé, tabuľky, texty k obrázkom. Obrázky, kreslené tušom na pauzovacom alebo kriedovom papieri, a tabuľky sa nezaraďujú do textu, ale na koniec rukopisu. Číslujú sa priebežne: Tab. 1, Tab. 2, Obr. 1, Obr. 2, ... a na okraji textu sa ceruzkou označí miesto, kde sa prvý raz citujú.

Rukopisy sa posielajú v jednom exemplári (originál, písaný na koncelárskom papieri) na adresu: Redakcia Matematicko-fyzikálneho časopisu, ul. Obrancov mieru 41, Bratislava. Kópiu si ponechá autor. Na osobitnom papieri sa pripojí presná adresa autora (na poslednom pracovisku), presný názov pracoviska, na ktorom bola práca vytvorená (napr. katedra, fakulta a vysoká škola) a príp. želania, týkajúce sa prekladu, obrázkov, druhu sadzby a pod.

OZNAČOVANIE DRUHOV SADZBY

Pri označovaní druhov sadzby se treba riadiť týmito zásadami:

Druh sadzby označujeme ceruzkou (obyčajnou alebo farebnou), a to podčiarknutím, zatrhnutím (v tvare písmena V pod znakom) alebo zakrúžkovaním každého znaku; týka sa to aj indexov a exponentov. Typy sa označujú bez ohľadu na to, či sú znaky písané strojom alebo perom a či sú vo vlastnom texte alebo vo vzorcoch na osobitných riadkoch. Treba dbať na to, aby boli označené len tie znaky, ktoré skutočne sa majú sádzať príslušným spôsobom (napr. pri kurzívnom texte nepodčiarkovať čísllice, ktoré sa sádzu stojato). V našom časopise používame tieto druhy písma:

1. Stojaté písmo (obyčajná antikva). Sádza sa ním základný text, zátvorky a čísllice (aj v kurzívnom texte!), fyzikálne jednotky, značky chemických prvkov a niektoré matematické značky, napr.: mod, lim, max, min, log, sin, sinh, arcsin, argsinh, exp, d (diferenciál), det, rot, grad, div, C (Eulerova konštanta), Re, Im (reálna

a imaginárna časť), znaky niektorých špeciálnych funkcií a pod. Označuje sa len v matematických výrazoch, a to modrým podčiarknutím.

2. *Kurzíva* (obyčajná). Používa sa na väčšinu matematických znakov (znaky čísel, funkcií, množín a ich prvkov, bodov, priamok atď.; aj pre čísla e a i okrem fyzikálnych prác, kde sa môžu sádzať stojato), v znení viet, lem. definícií, v názvoch článkov, kníh a pri význačných slovách a pasážach v texte. Označuje sa červeným podčiarknutím.

3. **Polotučná antikva** (stojatá). Používa sa pre názvy a čísla odsekov, pre niektoré matematické znaky a v týchto prípadoch: **Axióma. Definícia. Veta. Lema. Dôsledok.** (Pri uvádzaní plného znenia v osobitnom odseku, príp. aj s číslom.) Označuje sa podčiarknutím obyčajnou ceruzkou; ak ide o jednotlivé znaky, označí sa modrým zakrúžkovaním.

4. Riedené písmo. Používa sa na priezviská autorov v texte, v literatúre a v rešumé, ďalej v týchto prípadoch: **Dôkaz. Poznámka. Príklad.** Označuje sa prerušovaným podčiarknutím obyčajnou ceruzkou.

5. **Polotučný stojatý grotesk.** Používa sa napr. na označovanie matíc. Príklady: **A, B, M, a.** Označuje sa zeleným zakrúžkovaním.

6. **Polotučný kurzivný grotesk.** Používa sa napr. pre vektory. Príklady: **a, b, f, A.** Označuje sa zeleným podčiarknutím.

7. *ℳℳℳℳℳ* (veľké písané písmená). Používa sa na označovanie priestorov, systémov množín, algebraických štruktúr a pod. Označuje sa zakrúžkovaním obyčajnou ceruzkou.

8. Grécke písmená stojaté. Používajú sa zriedkavejšie než kurzívne. Príklady: $\alpha, \beta, \kappa, \varphi, \omega, \Delta, \Sigma, \Phi$, číslo π vo fyzikálnych článkoch. Označujú sa modrým zatrhnutím (malé písmená raz, veľké dvakrát).

9. Grécke písmená kurzívne. Používanú sa najmä na označovanie uhlov, zobrazení, niektorých konštánt a pod. Príklady: $\alpha, \beta, \kappa, \varphi, \omega, \Delta, \Sigma, \Phi$, číslo π (v matematických článkoch). Označujú sa červeným zatrhnutím (malé písmená raz, veľké dvakrát).

10. Fraktúra (gotické písmo, švabach). Používa sa zriedka. napr. mohutnosť m , systém \mathfrak{E} . Písmená sa píše ako zodpovedajúce latinské a zatrhnú sa zelene (malé písmená raz, veľké dvakrát).

ĎALŠIE POKYNY

Zvláštne typy (napr. ∂, ϵ , veľké sumačné znamienka, znaky množinových operácií a pod.) sa neoznačujú, len sa vypíšu perom. Ak sa aj písmenové znaky píše perom, v záujme rozlíšenia veľkých a malých písmen píšeme veľké písmená „tlačeným“, malé písmená „ručne písaným“ písmom okrem e , ktoré sa píše tlačeným písmom, aby sa odlišilo od l ; konce písmen I, J, U, V, prípadne aj C, K, P, S, W, X, Y sa zvýrazňujú vodorovnými čiarkami; pri Z píšeme vodorovnú čiarku v strede. Strojom písaná číslica 1 sa odlišuje od písmena l tak, že sa z nej urobí jednotka pomocou

perom písaného práporčeka. Vo vzorcoch veľké O sa odlišuje od nuly 0 krátkou šikmou čiarkou v hornej časti jeho vnútrajšku; malé o sa píše s háčkom (to platí, aj keď O, o sa píše strojom). Nulové indexy a exponenty nepíšeme v tvare krúžku, ale ako číslicu 0. Treba dbať aj na to, aby sa znaky 0, O a o nemohli pomýliť so znakom prázdnej množiny \emptyset a stupňa $^{\circ}$ (napr. 30°C).

Na stroji ani perom sa nič nepodčiarkuje (ani nadpisy). NADPIS článku, LITERATÚRY a NADPIS resumé sa píše veľkými písmenami, typ písma sa však tu neoznačuje. Za nadpismi, stojacimi na osobitných riadkoch, sa nedáva bodka. Zato však treba dávať bodky a čiarky za formulami, ak tam vzhľadom na stavbu gramatickej vety patria. Prvý riadok odsekov treba písať ďalej od okraja.

Pomlčky (mínusy) – sa píše na stroji dvoma údermi s medzerami na rozdiel od spojníkov (rozdeľovníkov) -, ktoré sa píše jedným úderom bez medzier. Pomlčka vo význame „až“ (napr. 23–34) sa píše dvoma údermi bez medzier. Šikmá zlomková čiara / sa nesmie používať vo význame zátvoriek alebo absolútnych hodnôt.

Poznámky pod čiarou sa číslujú priebežne a označujú sa takto: ⁽¹⁾, ⁽²⁾, ... za slovom (vetou), na ktoré sa vzťahujú a ihneď, na tej istej strane pod čiarou s rovnakým označením sa vypíše ich znenie (nemusia sa umiestňovať na spodok strany, ale čiarou sa musí naznačiť ich koniec).

Odkazy na literatúru sa uvádzajú číslom v hranatej zátvorke, napr. [3], alebo [3. 5.9] alebo [4–12] alebo [3, str. 56; 5, veta 8]. Súpis literatúry sa uvádza na konci článku (len tie práce, na ktoré sa autor v článku odvoláva) v takejto forme (najlepšie v abecednom poriadku):

LITERATÚRA

- [1] Gillman L., Jerison M., *Rings of Continuous Functions*, New York 1960.
[2] Mostowski A., *An Undecidable Arithmetical Statement*, *Fund. Math.* 34 (1949), 143–164.

Pri fyzikálnych prácach názov článku a koncovú stranu možno vynechať. Ruská literatúra sa píše azbukou (aj autori rusky písaných prác, bez ohľadu na to, či ide o autora sovietskeho). Pri knihách sa cituje iba to vydanie, ktoré sa použilo. Pri časopisoch číslo zväzku uvádzame zásadne arabskými číslicami, a to kurzívou; číslo zošitu uvádzame len vtedy, keď jeho strany majú samostatné číslovanie, a to pred číslami strán. Slová a skratky „diel“, „zväzok“, „roč.“, „č.“, „str.“ ako aj podrobnejšie bibliografické údaje vynechávame. Do literatúry sa nepridávajú ďalšie poznámky; pod jedným číslom sa nespája viacej prác.

Pod nadpisom práce sa uvádza MENO A PRIEZVISKO AUTORA, ďalej mesto, v ktorom autor pôsobí. Pri rusky písaných prácach našich autorov sa uvedie aj prepis do latinky, napr. ЭРНЕСТ ЮЦОВИЧ. (ERNEST JUCOVIČ), Прешов. Pri resumé sa uvádza najprv NADPIS (v cudzej reči), pod ním meno a priezvisko autora (bez prepisu a bez pôsobiska), pod týmto slovo „resumé“ (v príslušnom jazyku).

Vzorke sa číslujú obyčajnými stojatými číslicami v okrúhlej zátvorke na ľavom okraji (táto zmena platí od 1. čísla v r. 1965). Ak jedno číslo patrí k viacerým riadkom (vzorcom), uvádza sa v prvom riadku.

Veľmi starostlivo a v správnej výške treba písať indexy (a exponenty), najmä indexy druhého stupňa.

ZJEDNODUŠOVANIE SADZBY

Podľa možnosti treba znižovať výšku sadzby. Zlomky, ktorých menovateľ je celým číslom, píšú sa pomocou zlomkových číslic (napr. $\frac{1}{3}(a+b)$, $\frac{3}{2}x^2$, $\frac{3+3}{1024}$), ktoré sa označujú zakrúžkovaním zlomku obyčajnou ceruzkou; ostatné zlomky sa píšú (najmä v texte) pomocou šikmej zlomkovej čiary /, znaku delenia : alebo s použitím záporného exponentu. Napr. namiesto $\frac{a}{b} + \frac{a+b}{2}$ píšeme teda $a/b + \frac{1}{2}(a+b)$ alebo $ab^{-1} + \frac{1}{2}(a+b)$. Toto zjednodušovanie sa využíva aj v indexoch, exponentoch, integračných a sumačných medziach atď. Integračné medze píšeme vpravo od znaku integrálu, napr.

$$\int_0^{\frac{1}{2}x^3} f(t) dt, \quad \text{a nie} \quad \int_0^{\frac{1}{2}x} f(t) dt.$$

Pri dlhších medziach sa použije substitúcia.

Namiesto e^z odporúčame písať $\exp z$ najmä vtedy, keď z predstavuje zlomok alebo iný zložitejší výraz.

Pri vektoroch, maticiach a determinantoch vypísaných pomocou zložiek píšeme znaky rovnosti, operácií a pod. v prvom riadku, interpunkčné znaky (bodka, čiarka) v poslednom riadku. Príklad:

$$\mathbf{A} + 3\mathbf{B} = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{pmatrix} + 3 \begin{pmatrix} b_{11} & b_{12} \\ b_{21} & b_{22} \end{pmatrix}.$$

Ak však matice (vektory) označíme okrúhlymi zátvorkami, všetky tieto znaky píšeme v strede výšky matice (vektora).

Z typografického hľadiska nevýhodnej vodorovnej linky v odmocninách sa možno vyhnúť viacerými spôsobmi. Napr. namiesto $\sqrt[3]{a+b} + c$ môžeme písať $\sqrt[3]{(a+b)} + c$ alebo $(a+b)^{\frac{1}{3}} + c$.

*

Podrobnejšie pravidlá nájde čitateľ v knihe K. Wicka *Pravidla matematické sazby* (Praha 1963).

Veríme, že presným dodržiavaním týchto zásad nám pomôžete urýchliť a uľahčiť výrobu časopisu a zlepšiť jeho vzhľad. Ďakujeme za porozumenie.

Redakcia